

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Od DZIEWCZĘCIA i CHŁOPIĘCIA

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Nie zastanawiało Was nigdy, skąd w przymiotnikach DZIEWCZĘCY i CHŁOPIĘCY to Ę, którego nie ma w wyrazach DZIEWCZYNA i CHŁOPIEC? Otóż niebudzące dziś specjalnego zaciekawienia, „zwykłe” określenia DZIEWCZĘCY i CHŁOPIĘCY pochodzą od nieco zapomnianych już i niemal nieużywanych rzeczowników DZIEWCZĘ i CHŁOPIĘ. Zakończenie -ę jest właściwe wszystkim dawnym, czasem używanym do dziś, nazwom istot młodych, a ściślej rzecz biorąc: nazwom malutkich dzieci ludzkich i zwierzęcych. Ten kot i to kocię, ten wilk i to wilczę, ten łoś i to łosię, ten lis i to lisię, no i nasze prasłowiańskie dziecię oczywiście. Na wzór DZIECIĘCIA utworzono określenia DZIEWCZĘCIA i CHŁOPIĘCIA. CHŁOPIĘ to pierwotnie ‘malutkie dziecko płci męskiej’ od CHŁOP w zn. ‘człowiek płci męskiej’. DZIEWCZĘ - analogicznie - oznaczało najpierw ‘malutkie dziecko płci żeńskiej’ i zostało utworzone od rzeczownika DZIEWKA (dawniej też DZIEWA), mającego niegdyś zupełnie neutralne znaczenie ‘młoda niezamężna osoba płci żeńskiej’, które dzisiaj przysługuje również neutralnemu stylistycznie rzeczownikowi DZIEWCZYNA.